

Odpovede na otázky k problematike nároku na zamestnaneckú prémieu

1. Otázka:

Zamestnanec pracoval v roku 2009 u dvoch zamestnávateľov. U jedného pracoval v hlavnom pracovnom pomere v období január až máj 2009, u druhého pracoval na dohodu o vykonaní práce v období máj až júl 2009. Vzniká zamestnancovi nárok na zamestnaneckú prémieu ?

Odpoveď:

Podľa § 32a ods. 1 zákona o dani z príjmov nárok na zamestnaneckú prémieu za príslušné zdaňovacie obdobie zamestnancovi vzniká, ak splní všetky podmienky uvedené v tomto ustanovení. Ak zamestnanec, okrem ďalších ustanovených podmienok, splní aj podmienku poberania príjmov aspoň 6 kalendárnych mesiacov, môže si uplatniť zamestnaneckú prémieu. Keďže zamestnanec nesplnil časový test 6 kalendárnych mesiacov v hlavnom pracovnom pomere, nevznikne mu nárok na zamestnaneckú prémieu (mesiace, za ktoré zamestnanec dosahoval posudzované príjmy na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, sa do časového testu nezapočítavajú).

2. Otázka:

Zamestnanec má uzatvorenú pracovnú zmluvu na dobu určitú od 1. augusta 2008 do 31. augusta 2009. Iného zamestnávateľa v roku 2009 nemal. Vzniká zamestnancovi nárok na zamestnaneckú prémieu ?

Odpoveď:

Zamestnanec jednu z podmienok - časový test poberania príjmov v roku 2009 aspoň 6 kalendárnych mesiacov splnil. Ak tento zamestnanec súčasne splnil aj ďalšie podmienky uvedené v § 32a zákona o dani z príjmov, môže si po ukončení zdaňovacieho obdobia roku 2009 uplatniť pomernú časť zamestnaneckej prémie v ročnom zúčtovaní preddavkov na daň zo závislej činnosti.

3. Otázka:

Zamestnanec okrem príjmov zo závislej činnosti (12 mesiacov) dosiahol v roku 2009 aj príjmy z predaja bytu. Príjmy z predaja bytu sú oslobodené od dane. V roku 2009 poberal aj príjmy z prenájmu, ktoré nepresiahli päťnásobok sumy životného minima (v roku 2009 sumu 894,60€) a sú taktiež oslobodené od dane. Vzniká zamestnancovi nárok na zamestnaneckú prémieu ?

Odpoveď:

Podľa piateho bodu § 32a ods. 1 písm. a) zákona o dani z príjmov nárok na zamestnaneckú prémieu nevzniká, ak zamestnanec poberá iné zdaniteľné príjmy (príjmy z podnikania, z inej

samostatnej zárobkovej činnosti a z prenájmu, z kapitálového majetku a ostatné príjmy). Zdaniteľným príjmom je príjem, ktorý je predmetom dane a nie je oslobodený od dane podľa zákona o dani z príjmov ani medzinárodnej zmluvy. Príjmy z predaja bytu (§ 9 ods. 1 písm. a/, b/ zákona o dani z príjmov) a príjmy z prenájmu (§ 9 ods. 1 písm. h/ zákona o dani z príjmov) sú oslobodené od dane, teda nie sú zdaniteľnými príjmami.

Pretože zamestnanec nepoberal iné zdaniteľné príjmy ako príjmy zo závislej činnosti, pri splnení všetkých podmienok uvedených v § 32a zákona o dani z príjmov, si tento zamestnanec môže uplatniť nárok na zamestnaneckú prémieu.

4. Otázka:

Zamestnancovi okrem príjmov zo závislej činnosti (12 mesiacov) plynuli v roku 2009 aj úroky z vkladnej knižky, z ktorých banka zrazí daň zrážkou. Vzniká zamestnancovi nárok na zamestnaneckú prémieu ?

Odpoveď:

Ak zamestnanec uplatní v daňovom priznaní § 43 ods. 7 zákona o dani z príjmov, t.j. daň vybranú zrážkou z úrokov bude považovať za preddavok na daň, nebude si môcť uplatniť v daňovom priznaní zamestnaneckú prémieu. Ak zamestnanec neuplatní postup podľa § 43 ods. 7 zákona o dani z príjmov, t.j. daň vybranú zrážkou z úrokov bude považovať za vysporiadanú, môže si pri splnení všetkých podmienok uvedených v § 32a zákona o dani z príjmov uplatniť nárok na zamestnaneckú prémieu.

5. Otázka:

Zamestnancovi bol v októbri 2009 spätne priznaný starobný dôchodok k 5. januáru 2009. Vzniká zamestnancovi nárok na zamestnaneckú prémieu ?

Odpoveď:

Pretože zamestnancovi nebol priznaný starobný dôchodok spätne k začiatku príslušného zdaňovacieho obdobia, ktorým je 1. január 2009 (priznaný k 5.1.2009), tento zamestnanec z dôvodu priznania starobného dôchodku nestráca nárok na uplatnenie zamestnaneckej prémie z dôvodu, že nebol na začiatku zdaňovacieho obdobia poberateľom starobného dôchodku a ani mu tento dôchodok nebol priznaný spätne k začiatku zdaňovacieho obdobia roku 2009.

6. Otázka:

Zamestnanec dosiahol za rok 2009 zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti vo výške 6-násobku minimálnej mzdy a nižšej ako 12-násobok. Zamestnanec je oslobodený od platenia sociálneho poistenia. Ako sa v tomto prípade vypočíta zamestnanecká prémiea ?

Odpoveď:

Ak zamestnanec za rok 2009 dosiahne posudzované príjmy v úhrnej sume aspoň 6-násobku minimálnej mzdy (1 773 eur) a nižšej ako 12-násobok minimálnej mzdy (3 546 eur), na účely výpočtu zamestnaneckej prémie sa použije základ dane, ktorý by dosiahol zamestnanec za 12 mesiacov pri mesačnej mzde vo výške minimálnej mzdy (3 546 eur), pričom pri výpočte základu dane sa ako povinné poistné odpočíta percento (13,40 %), ktoré by bol zamestnanec povinný z tohto príjmu zaplatiť (473,04 eur).

Zamestnaneckou prémieou je suma vypočítaná 19 % sadzbou dane z rozdielu sumy nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka (za rok 2009 suma 4 025,70 eura) a základom dane „fiktívne“ vypočítaným podľa § 5 ods. 8 zákona o dani z príjmov (za rok 2009 vo výške 3 072,96 eura).

Tento vzorec výpočtu zamestnaneckej prémie sa použije všeobecne u každého zamestnanca, ktorý dosiahne posudzované príjmy v úhrnnej sume aspoň 6-násobku minimálnej mzdy a nižšej ako 12-násobok minimálnej mzdy, teda aj u zamestnanca, ktorý je prípadne od platenia sociálneho poistenia oslobodený.

7. Otázka:

Môže si zamestnanec uplatniť nárok na zamestnaneckú prémie a súčasne si znížiť základ dane na manželku alebo si znížiť základ dane o zaplatené príspevky na životné poistenie?

Odpoveď:

Zamestnanec má možnosť pri splnení podmienok uvedených v § 32a zákona o dani z príjmov uplatniť si namiesto nezdanej časti základu dane na daňovníka nárok na zamestnaneckú prémie. Uplatnenie nároku na zamestnaneckú prémie a zníženie základu dane o nezdanej časť základu dane na daňovníka súčasne je vylúčené.

Ak zamestnanec uplatňuje nárok na zamestnaneckú prémie, nemôže si uplatniť nárok na žiadnu nezdanej časť základu dane (na manželku /manžela/ alebo zníženie základu dane o ním zaplatené príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie, finančné prostriedky na účelové sporenie alebo poistné na životné poistenie).

Zákon o dani z príjmov ustanovuje postupné znižovanie poskytovania zamestnaneckej prémie podľa základu dane každého zamestnanca, ktorý si uplatní zamestnaneckú prémie, a to až do úplného zániku uplatnenia nároku na túto zamestnaneckú prémie. Uplatnenie nezdanej časti základu dane na manželku (manžela) alebo zníženie základu dane o zaplatené príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie, finančné prostriedky na účelové sporenie alebo poistné na životné poistenie je teda nepoužiteľné.

8. Otázka:

Zamestnanec pracoval od januára do augusta 2009, pri vyplácaní príjmov mu boli zrážané preddavky na daň. Keď zamestnanec požiada o vyplatenie zamestnaneckej prémie, budú mu vrátené aj zrazené preddavky ?

Odpoveď:

Zamestnanec má možnosť pri splnení podmienok uvedených v § 32a zákona o dani z príjmov uplatniť si nárok na zamestnaneckú prémie. Pri vykonaní ročného zúčtovania preddavkov na daň, resp. pri podaní daňového priznania je súbežne uplatnenie nároku na zamestnaneckú prémie a zároveň aj zníženie základu dane o nezdanej časť základu dane na daňovníka vylúčené. Ak zamestnancovi vznikne nárok na zamestnaneckú prémie, nevzniká povinnosť vypočítať daňovú povinnosť, lebo jeho vypočítaná daň sa rovná nule a zamestnancovi sa vrátia zamestnávateľom vybrané preddavky na daň.

9. Otázka:

Ako má postupovať zamestnanec v prípade, ak mu počas roka zamestnávateľ uplatňoval nezdanej časť základu dane a na konci roka vzhľadom na splnenie podmienok požiada o zamestnaneckú prémie ?

Odpoveď:

Ak bola zamestnancovi počas zdaňovacieho obdobia okolo 2009 uplatňovaná nezdanej časť základu dane na daňovníka a po ukončení roka 2009 si zamestnanec uplatní nárok na zamestnaneckú prémie, uvedie túto skutočnosť v žiadosti o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov na daň.

V ročnom zúčtovaní preddavkov na daň zamestnávateľ zamestnancovi, ktorý splní podmienky vymedzené v § 32a zákona o dani z príjmov, neuplatní nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka, nevypočíta daňovú povinnosť a daň sa bude rovnať nule. Zamestnávateľ vráti zamestnancovi zrazené preddavky na daň za rok 2009 a zároveň mu vyplatí aj zamestnaneckú prémieu.

10. Otázka:

Akým spôsobom preukáže zamestnanec nárok na zamestnaneckú prémieu ?

Odpoveď:

Nárok na zamestnaneckú prémieu preukazuje zamestnanec svojmu zamestnávateľovi vyhlásením o tom, že spĺňa podmienky na uplatnenie zamestnaneckej prémie uvedené v § 32a zákona o dani z príjmov, ktoré je súčasťou žiadosti o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov na daň.

11. Otázka:

Ak mal daňovník v roku 2009 príjmy zo závislej činnosti zo zahraničia, môže si uplatniť nárok na zamestnaneckú prémieu ?

Odpoveď:

Nárok na zamestnaneckú prémieu vzniká zamestnancovi vtedy, ak za príslušné zdaňovacie obdobie dosiahne zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti za prácu vykonávanú len na území SR a spĺňa podmienky na uplatnenie zamestnaneckej prémie uvedené v § 32a zákona o dani z príjmov.

12. Otázka:

Zamestnancovi celý rok 2009 plynuli príjmy zo závislej činnosti, z ktorých mu zamestnávateľ zrážal daň zrážkou. Vzniká zamestnancovi nárok na zamestnaneckú prémieu ?

Odpoveď:

Ak si zamestnanec chce uplatniť nárok na zamestnaneckú prémieu a poberal príjmy zdaňované daňou vyberanou zrážkou, daň vybranú zrážkou nemôže považovať za preddavok na daň a započítavať ho na celkovú daňovú povinnosť.

Výnimkou sú však príjmy zo závislej činnosti zdaňované podľa § 43 ods. 3 písm. j) zákona o dani z príjmov daňou vyberanou zrážkou (zamestnanec nemá podpísané vyhlásenie a príjmy nepresiahnu za kalendárny mesiac úhrnnú sumu 165,97 €), ktoré si zamestnanec môže započítavať do príjmov, z ktorých sa bude vypočítavať zamestnanecká prémiea. V tomto prípade sa daň vybraná zrážkou považuje za preddavok na daň.

Po splnení všetkých podmienok uvedených v § 32a zákona o dani z príjmov zamestnancovi vznikne nárok na zamestnaneckú prémieu.

13. Otázka:

Zamestnanec celý rok 2009 dosahoval príjmy iba na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Vzniká zamestnancovi nárok na zamestnaneckú prémieu ?

Odpoveď:

Mesiace, za ktoré zamestnanec dosahoval posudzované príjmy iba na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, sa do časového testu (6 kalendárnych mesiacov) nezapočítavajú. Zamestnancovi, ktorý dosiahol posudzované príjmy iba na základe

dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (napr. dohody o vykonaní práce, o pracovnej činnosti) nárok na zamestnaneckú prémie nevzniká.

14. Otázka:

Ako sa zaokrúhľuje zamestnanecká prémie ?

Odpoveď:

Vypočítaná suma zamestnaneckej prémie sa zaokrúhľuje na eurocenty nahor. Vypočítaná pomerná časť zamestnaneckej prémie sa zaokrúhľuje na eurocenty nahor.

15. Otázka:

Ak zamestnanec pracoval len časť roka, napr. 7 mesiacov, má nárok na zamestnaneckú prémie v plnej výške ?

Odpoveď:

Nárok na zamestnaneckú prémie môže vzniknúť zamestnancovi v plnej výške, ak zamestnanec poberal posudzované príjmy 12 kalendárnych mesiacov a splnil podmienky uvedené v § 32a zákona o dani z príjmov. Ak zamestnanec pracoval len časť roka, má nárok na zamestnaneckú prémie v pomernej výške podľa počtu mesiacov, za ktoré dosahoval uvedené príjmy.

16. Otázka:

Zamestnávateľ poskytol v roku 2009 zamestnancovi príspevok, ktorý sa poskytuje na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami prijatých do pracovného pomeru z evidencie uchádzačov o zamestnanie podľa § 50a zákona o službách zamestnanosti. Má tento zamestnanec nárok na zamestnaneckú prémie?

Odpoveď:

Ak ide o zamestnanca, na ktorého podporu udržania v zamestnaní sa v príslušnom zdaňovacom období poskytol príspevok podľa § 50a zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, nárok na zamestnaneckú prémie nevzniká, aj keby boli všetky ostatné podmienky ustanovené v § 32 a zákona o dani z príjmov splnené. Súbeh zamestnaneckej prémie a poskytnutia príspevku na udržanie v zamestnaní sa vylučuje.

17. Otázka:

Zamestnanec požiadala zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov na daň za rok 2009, pričom si uplatní nezdaniteľnú časť základu dane na manželku, ktorej bude vyplatená zamestnanecká prémie. Započíta sa táto prémie do vlastného príjmu manželky ?

Odpoveď:

V súlade s § 11 ods. 5 zákona o dani z príjmov na účely uplatnenia nezdaniteľnej časti základu dane na manželku (manžela) z titulu jej (jeho) vyživovania, sa do vlastného príjmu manželky (manžela) nezahŕňa zamestnanecká prémie.